

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Συνέργειες Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι., πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, πειραματικά σχολεία, Γενικά Αρχεία του Κράτους και λοιπές διατάξεις»

I. Γενικές Παρατηρήσεις

Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, το οποίο χαρακτηρίστηκε ως επείγον από την Κυβέρνηση, του εν λόγω χαρακτηρισμού γενομένου, κατά πλειοψηφία, αποδεκτού από την αρμόδια Διαρκή Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων (άρθρο 76 παρ. 5 του Συντάγματος και άρθρο 110 παρ. 2 του Κανονισμού της Βουλής, αντιστοίχως), όπως διαμορφώθηκε κατά την επεξεργασία του από την ως άνω διαρκή επιτροπή, διαρθρώνεται σε οκτώ (8) Μέρη (Α΄ έως Η΄) και διακόσια είκοσι έξι (226) άρθρα, συμπεριλαμβανομένου του άρθρου που αφορά στην έναρξη ισχύος του νόμου.

Το Μέρος Α΄ του παρόντος υπό τον τίτλο «Συνέργειες Πανεπιστημίων και Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και λοιπές διατάξεις τριτοβάθμιας εκπαίδευσης» διαρθρώνεται σε δέκα Κεφάλαια (Α΄ έως Ι΄) και πενήντα έξι άρθρα (1-56) και περιλαμβάνει ρυθμίσεις που αφορούν στην οργάνωση ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων του πανεπιστημιακού τομέα και την κατάργηση τεχνολογικών ιδρυμάτων διά της ένταξής τους στα ανωτέρω.

Ειδικότερα, με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α΄ υπό τον τίτλο «Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος» (άρθρα 1-5), ρυθμίζονται θέματα που αφορούν την οργάνωση του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος (ΔΙ.ΠΑ.Ε.) ως Α.Ε.Ι. Πανεπιστημιακού Τομέα συμφώνως με τον ν. 4485/2017. Ιδρύονται οι

Σχολές και τα Τμήματα του Πανεπιστημίου, και συνιστώνται Πανεπιστημιακό Κέντρο Διεθνών Προγραμμάτων Σπουδών για την παροχή ανώτατης εκπαίδευσης σε ξένη γλώσσα, καθώς και Πανεπιστημιακό Ερευνητικό Κέντρο (Π.Ε.Κ.) και Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Έρευνας και Ανάπτυξης (Ι.Ε.Ε.Α.) ως ακαδημαϊκές μονάδες του ιδρύματος.

Το Κεφάλαιο Β´, υπό τον τίτλο «Ένταξη των Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας, Τ.Ε.Ι. Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και Α.Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης στο Δι.ΠΑ.Ε.» (άρθρα 6-12), περιλαμβάνει ρυθμίσεις με τις οποίες τα ως άνω τεχνολογικά ιδρύματα καταργούνται ως αυτοτελή νομικά πρόσωπα και εντάσσονται στο Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος. Διά των άρθρων 6-12 ρυθμίζονται τα ζητήματα ένταξης του προσωπικού, των μελών Δ.Ε.Π., των μελών Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., του λοιπού προσωπικού και των φοιτητών, και καθορίζεται η διαδικασία προσωρινής διοίκησης του ιδρύματος.

Το Κεφάλαιο Γ´, υπό τον τίτλο «Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας» (άρθρα 13-15), περιλαμβάνει διατάξεις οι οποίες ρυθμίζουν ζητήματα ίδρυσης ή μετονομασίας Σχολών και Τμημάτων στο ως άνω Πανεπιστήμιο, και θέματα που αφορούν την ακαδημαϊκή λειτουργία του καθώς και την ίδρυση Πανεπιστημιακού Ερευνητικού Κέντρου ως ακαδημαϊκής μονάδας του ιδρύματος.

Με το Κεφάλαιο Δ´, υπό τον τίτλο «Ένταξη του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας» (άρθρα 16-22), προβλέπεται η κατάργηση του ως άνω τεχνολογικού ιδρύματος και η ένταξή του στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, το οποίο υπεισέρχεται σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του Τ.Ε.Ι. ως καθολικός διάδοχος. Ρυθμίζονται τα ζητήματα ένταξης στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας του προσωπικού, των μελών Δ.Ε.Π., των μελών Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., του λοιπού προσωπικού και των φοιτητών του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας, καθορίζεται η διαδικασία προσωρινής διοίκησης του ιδρύματος και ορίζονται οι προθεσμίες για την ανάδειξη και συγκρότηση των οργάνων διοίκησης.

Το Κεφάλαιο Ε´, υπό τον τίτλο «Μεσογειακό Πανεπιστήμιο Κρήτης» (άρθρα 23-34), περιλαμβάνει διατάξεις που αφορούν την ίδρυση του Μεσογειακού Πανεπιστημίου Κρήτης ως νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου πλήρως αυτοδιοικούμενου, την κατάργηση του Τ.Ε.Ι. Κρήτης και την ένταξή του στο ως άνω Πανεπιστήμιο. Διά των άρθρων 24-34 ιδρύονται οι Σχολές και τα Τμήματα του νέου Πανεπιστημίου, ορίζεται η έναρξη της ακαδημαϊκής τους λειτουργίας και ιδρύεται Πανεπιστημιακό Ερευνητικό Κέντρο. Προσθέτως, ρυθμίζονται τα ζητήματα ένταξης του προσωπικού, των μελών Δ.Ε.Π., των μελών Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., του λοιπού προσωπικού και των φοιτητών, καθορίζεται η διαδικασία προσωρινής διοίκησης του ιδρύματος και ορίζονται οι προθεσμίες για την ανάδειξη και συγκρότηση των οργάνων διοίκησης. Τέ-

λος, ιδρύεται ειδικό νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Εταιρεία Αξιοποίησης και Διαχείρισης Περιουσίας Μεσογειακού Πανεπιστημίου Κρήτης» και εγκρίνεται το καταστατικό του, δημιουργείται Πρότυπο Αγροδιατροφικό Τεχνολογικό Πάρκο Κρήτης (Π.Α.ΤΕ.ΠΑ.Κ.) και προβλέπονται γενικές διατάξεις σχετικές με τη λειτουργία και τη διοίκηση του νεοσύστατου ιδρύματος.

Στο Κεφάλαιο ΣΤ΄, «Πανεπιστήμιο Πατρών» (άρθρο 35-37), εισάγονται ρυθμίσεις αναφορικές με την ίδρυση Σχολών στο Πανεπιστήμιο Πατρών, ιδρύονται νέα ή μετονομάζονται υφιστάμενα Τμήματα και καθορίζονται οι όροι για την ίδρυση, τη λειτουργία και την έδρα του Πανεπιστημιακού Ερευνητικού Κέντρου.

Στο Κεφάλαιο Ζ΄, υπό τον τίτλο «Πανεπιστήμιο Πατρών, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου και Τ.Ε.Ι. Δυτικής Ελλάδας» (άρθρα 38-44), θεσπίζονται κανόνες που αφορούν την κατάργηση του Τεχνολογικού Ιδρύματος Δυτικής Ελλάδας και την ένταξη των Τμημάτων του, κατά το μεγαλύτερο μέρος, στο Πανεπιστήμιο Πατρών και, κατ' εξαίρεση, στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου. Καθορίζονται, επίσης, ζητήματα κατανομής αρμοδιοτήτων και επιμερισμού οικονομικών στοιχείων μεταξύ των δύο διάδοχων ιδρυμάτων. Η ένταξη του προσωπικού, των μελών Δ.Ε.Π., των μελών Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., του λοιπού προσωπικού και των φοιτητών κατοχυρώνεται διά της διαδικασίας που εισάγουν τα άρθρα 39-43, και με το άρθρο 44 τίθενται γενικές διατάξεις ως προς την ακαδημαϊκή λειτουργία, την κατάρτιση των προγραμμάτων σπουδών και τη διοίκηση του Πανεπιστημίου Πατρών.

Το Κεφάλαιο Η΄, υπό τον τίτλο «Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου» (άρθρα 45-47), εισάγει διατάξεις για την ίδρυση και μετονομασία Σχολών και Τμημάτων στο ίδρυμα, και προβλέπει την ίδρυση Πανεπιστημιακού Ερευνητικού Κέντρου.

Με το Κεφάλαιο Θ΄, υπό τον τίτλο «Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου και Τ.Ε.Ι. Πελοποννήσου» (άρθρα 48-54), καθορίζεται η διαδικασία ένταξης του Τ.Ε.Ι. Πελοποννήσου στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου και η κατάργηση του τεχνολογικού ιδρύματος. Διά των άρθρων 49-53 ρυθμίζονται τα ζητήματα ένταξης του προσωπικού, των μελών Δ.Ε.Π., των μελών Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., του λοιπού προσωπικού και των φοιτητών. Με το άρθρο 54 καθορίζεται η διαδικασία ανάδειξης και συγκρότησης των οργάνων διοίκησης καθώς και η διαδικασία μεταβίβασης ακινήτων στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου κυριότητας του Γενικού Παναρκαδικού Νοσοκομείου Τρίπολης «Η ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ».

Το Κεφάλαιο Ι΄, υπό τον τίτλο «Τελικές, μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις του Μέρους Α΄» (άρθρα 55-56), προβλέπει τη διαδικασία δι-

ευθέτησης διαδικαστικών ζητημάτων που δύναται να ανακύψουν κατά τη διαδικασία ένταξης των τεχνολογικών ιδρυμάτων στα οικεία πανεπιστήμια και, ειδικότερα, ζητήματα οργάνωσης των διοικητικών υπηρεσιών, κατανομής προσωπικού, εκκρεμών πειθαρχικών υποθέσεων, διαδικασιών εκλογής σε νέες θέσεις μελών Δ.Ε.Π. και κρίσης ή μονιμοποίησης μελών Ε.Δι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., όπως και μετεγγραφών φοιτητών. Τέλος, στο άρθρο 56 παρατίθενται οι διά του παρόντος καταργούμενες διατάξεις.

Το Μέρος Β΄, υπό τον τίτλο «Ε.Σ.Δ.Υ., διατάξεις τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και έρευνας», διαρθρώνεται σε δύο κεφάλαια (Α΄ και Β΄) και δεκαεπτά άρθρα (57-73).

Ειδικότερα, με το Κεφάλαιο Α΄ «Ένταξη της Ε.Σ.Δ.Υ. στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής» (άρθρα 57-61) εισάγονται διατάξεις που προβλέπουν την ίδρυση Σχολής Δημόσιας Υγείας στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής και την κατάργηση της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας προς το σκοπό ένταξης της στο ως άνω ίδρυμα. Καθορίζονται ζητήματα που αφορούν την ένταξη του πάσης φύσεως προσωπικού της Ε.Σ.Δ.Υ. και των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι σε προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών, και προβλέπονται μεταβατικές διατάξεις αναφορικά με διαδικασίες εκλογής νέων θέσεων διδακτικού προσωπικού, μεταφοράς κενών θέσεων, εκκρεμών πειθαρχικών υποθέσεων ή υπηρεσιακών μεταβολών, όπως και μεταφοράς πιστώσεων μισθοδοσίας προσωπικού. Σημειώνεται ότι το άρθρο 70 εκ παραδρομής παρατίθεται δύο φορές στο κατατεθέν σχέδιο νόμου, ήτοι στις σελίδες 712-715 και 715-717.

Στο Κεφάλαιο Β΄, υπό τον τίτλο «Διατάξεις Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και Έρευνας» (άρθρα 62-73), ιδρύονται Πανεπιστημιακά Ερευνητικά Κέντρα, το μεν στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, το δε στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, πραγματοποιείται κατάτμηση του Τμήματος Κοινωνικής Διοίκησης και Πολιτικής Επιστήμης του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, και διαδικασία εκ νέου προκήρυξης θέσεων μελών Δ.Ε.Π. που κενώνονται. Επιπροσθέτως, καθορίζεται η διαδικασία διάρθρωσης των προγραμμάτων σπουδών και αντιστοίχισης των Τμημάτων Σχολών Μηχανικών Πανεπιστημίου με Τμήματα Πολυτεχνικών Σχολών Α.Ε.Ι., καθώς και η δυνατότητα ίδρυσης Πολυτεχνικών Σχολών στα οικεία Α.Ε.Ι. Επέρχονται τροποποιήσεις στους ν. 4485/2017 («Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις»), 4559/2018 («Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιόνιο Πανεπιστήμιο και άλλες διατάξεις») και 4589/2019 («Συνέργειες Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, Πανεπιστημίου Θεσσαλίας με τα Τ.Ε.Ι. Θεσσαλίας και Στε-

ρεάς Ελλάδας, Παλλημνιακό Ταμείο και άλλες διατάξεις»). Διά του άρθρων 70-73 ρυθμίζονται θέματα που αφορούν την τριτοβάθμια εκπαίδευση, τον Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), την οικονομική διαχείριση ερευνητικών προγραμμάτων και τους ερευνητικούς φορείς.

Το Μέρος Γ΄, υπό τον τίτλο «Πειραματικά σχολεία» (άρθρα 74-97), διαρθρώνεται σε πέντε κεφάλαια (Α΄ έως Ε΄), με τις διατάξεις των οποίων τίθενται κανόνες αναφορικούς με τα πειραματικά σχολεία, τα σχολεία με πειραματικά τμήματα, τα πρότυπα σχολεία, την επιστημονική εποπτεία και το προσωπικό τους.

Ειδικότερα, στα άρθρα 74-85 [σημειώνεται ότι έχει παραλειφθεί η αναφορά «Κεφάλαιο Α΄» καθώς και ο τίτλος του] αποσαφηνίζεται η αποστολή των πειραματικών σχολείων και οι ερευνητικές και επιμορφωτικές δραστηριότητες τις οποίες υποβοηθούν, τα όργανα διοίκησής τους και ο τρόπος επιλογής του διδακτικού προσωπικού. Παρατίθεται κατάλογος με το σύνολο των πειραματικών σχολικών μονάδων και τη μεταξύ τους σύνδεση, καθορίζεται ο τρόπος εισαγωγής των μαθητών και μαθητριών και περιγράφονται οι αρμοδιότητες του συλλόγου διδασκόντων.

Το Κεφάλαιο Β΄, υπό τον τίτλο «Σχολεία με πειραματικά τμήματα» (άρθρα 86-87), καθορίζει τη διαδικασία χαρακτηρισμού και αποχαρακτηρισμού τμημάτων σχολικών μονάδων ως πειραματικών.

Το Κεφάλαιο Γ΄, υπό τον τίτλο «Πρότυπα σχολεία» (άρθρα 88-90), περιέχει διατάξεις με τις οποίες προσδιορίζονται οι πρότυπες σχολικές μονάδες και η μεταξύ τους σύνδεση, και καθορίζεται η αρμοδιότητα για τον ορισμό της διαδικασίας και των κριτηρίων επιλογής μαθητών.

Το Κεφάλαιο Δ΄, υπό τον τίτλο «Γενικές Διατάξεις» (91-93), περιλαμβάνει ρυθμίσεις που αφορούν την αποτίμηση του έργου των πειραματικών και πρότυπων σχολείων, τη χρηματοδότησή τους και τις συνεργασίες τους.

Το Κεφάλαιο Ε΄, υπό τον τίτλο «Επιστημονική Επιτροπή Πρότυπων ή Πειραματικών Σχολείων (Ε.Ε.Π.Π.Σ.) – Επιστημονικό Εποπτικό Συμβούλιο (ΕΠ.Ε.Σ.)», περιλαμβάνει διατάξεις (άρθρα 94-97) που αφορούν τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες της ως άνω επιστημονικής επιτροπής και του εποπτικού συμβουλίου.

Το Μέρος Δ΄ του παρόντος, υπό τον τίτλο «π.δ. 38/2010» (άρθρα 98-99), επιφέρει τροποποιήσεις στο εκδοθέν προεδρικό διάταγμα για την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων, καθιστώντας αρμόδια αρχή για την έκδοση των α-

ποφάσεων αναγνώρισης επαγγελματικών προσόντων το Αυτοτελές Τμήμα Εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Με τις μεταβατικές διατάξεις τίθεται προθεσμία για την ολοκλήρωση εξέτασης των εκκρεμών αιτήσεων από το Συμβούλιο Αναγνώρισεως Επαγγελματικών Προσόντων (Σ.Α.Ε.Π.).

Το Μέρος Ε΄, υπό τον τίτλο «Διατάξεις για το Λύκειο και την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση» (άρθρα 100-159), διαρθρώνεται σε τρία κεφάλαια (Α΄ έως Γ΄).

Το Κεφάλαιο Α΄, υπό τον τίτλο «Πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση» (άρθρο 100), επιφέρει τροποποιήσεις στον ν. 4186/2013 και κυρίως στα άρθρα που αφορούν τη διαδικασία εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, με την ίδρυση Τμημάτων πρόσβασης με πανελλαδικές εξετάσεις (ΤΠΠΕ) και Τμημάτων με θέσεις ελεύθερης πρόσβασης (ΤΕΠ) κατόπιν επιτυχούς ολοκλήρωσης των απολυτηρίων εξετάσεων της Γ΄ Λυκείου.

Με το Κεφάλαιο Β΄, υπό τον τίτλο «Αξιολόγηση των μαθητών του Γενικού Λυκείου» (άρθρα 101-116), αντικαθίστανται οι διαδικασίες αξιολόγησης των μαθητών σε όλους τους τύπους σχολείων, όπως προβλέπονταν στο καταργούμενο εφεξής π.δ. 46/2016, και διατυπώνονται οι διαδικασίες εξέτασης των «κατ' ιδίαν διδαχθέντων», των στρατευσίμων και των μαθητών που προέρχονται από σχολεία του εξωτερικού.

Το Κεφάλαιο Γ΄, υπό τον τίτλο «Αξιολόγηση μαθητών των Επαγγελματικών Λυκείων και των μαθητευόμενων του "Μεταλυκειακού Έτους- Τάξης Μαθητείας"» (άρθρα 117-159) περιέχει ρυθμίσεις για την αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών ημερησίων και εσπερινών ΕΠΑ.Λ., τη διεξαγωγή προαγωγικών, απολυτηρίων-πτυχιακών εξετάσεων και εξετάσεων ειδικών εξεταστικών περιόδων ημερησίων και εσπερινών, δημόσιων και ιδιωτικών ΕΠΑ.Λ. τριετούς ή τετραετούς φοίτησης, καθώς και την αξιολόγηση των μαθητευόμενων του Μεταλυκειακού Έτους-Τάξης Μαθητείας.

Το Μέρος ΣΤ΄ υπό τον τίτλο «Γενικά Αρχεία του Κράτους» (άρθρα 160-201), διαρθρώνεται σε έξι κεφάλαια (Α΄ - ΣΤ΄).

Το Κεφάλαιο Α΄, υπό τον τίτλο «Γενικές διατάξεις» (άρθρα 160-168), περιλαμβάνει ορισμούς και διακρίσεις του αρχειακού υλικού καθώς και τον καθορισμό της αποστολής των Γενικών Αρχείων του Κράτους.

Στο Κεφάλαιο Β΄, υπό τον τίτλο «Οργάνωση και διάρθρωση υπηρεσιών των Γ.Α.Κ.» (άρθρα 169-178), αποτυπώνονται η διάρθρωση των υπηρεσιών και οι αρμοδιότητες των τμημάτων και διευθύνσεων της υπαγόμενης στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων αυτοτελούς δημόσιας υπηρεσίας.

Το Κεφάλαιο Γ΄, υπό τον τίτλο «Προσωπικό των Γ.Α.Κ.» (άρθρα 179-184), περιέχει την κατανομή των οργανικών θέσεων του προσωπικού κατά κατηγορία και κλάδο, προσόντα διορισμού και περιγράμματα θέσεων.

Το Κεφάλαιο Δ΄, υπό τον τίτλο «Όργανα των Γ.Α.Κ.» (άρθρα 185-190), περιλαμβάνει ρυθμίσεις για την Εφορεία και τον Γενικό Διευθυντή των Γενικών Αρχείων του Κράτους, και τους όρους εκπόνησης στρατηγικού-επιχειρησιακού σχεδίου.

Το Κεφάλαιο Ε΄, υπό τον τίτλο «Λοιπές διατάξεις Μέρους Β΄» (άρθρα 191-198), αφορά την απόκτηση από τα Γ.Α.Κ. αρχείων καταργούμενων φορέων ή φορέων του δημοσίου τομέα που ιδιωτικοποιούνται, καθώς και τη διαδικασία για την παρακαταθήκη ή την εκκαθάριση αρχειακού υλικού, και καταγράφεται η προέλευση των πόρων της δημόσιας υπηρεσίας. Σημειώνεται ότι στον τίτλο εκ παραδρομής αναφέρεται η φράση "Μέρους Β΄" αντί του ορθού "Μέρους ΣΤ΄".

Το Κεφάλαιο ΣΤ΄, υπό τον τίτλο «Τελικές, μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις του Μέρους ΣΤ΄» (άρθρα 199-201), ρυθμίζει την κατάταξη του υπηρετούντος προσωπικού σε κλάδους και προβλέπει την αυτοδίκαιη λήξη της θητείας του υπηρετούντος Διευθυντή της Κ.Υ. των Γ.Α.Κ.

Το Μέρος Ζ΄, υπό τον τίτλο «Ιδιωτική εκπαίδευση» (άρθρα 202-203), περιλαμβάνει διατάξεις που καθορίζουν την αντιστοίχιση της διδακτικής ώρας για τα φροντιστήρια και τα κέντρα ξένων γλωσσών, διευθετούν το ζήτημα της καταβολής μηνιαίων αποδοχών ιδιωτικών εκπαιδευτικών σε θέση Συντονιστή Εκπαιδευτικού Έργου και, τέλος, επιφέρουν τροποποιήσεις στον ν. 682/1977 αναφορικά με τους όρους απασχόλησης των ιδιωτικών εκπαιδευτικών.

Τέλος, το Μέρος Η΄, υπό τον τίτλο «Διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων» (άρθρα 204-226), διαρθρώνεται σε τρία κεφάλαια (Α΄ έως Γ΄).

Το Κεφάλαιο Α΄, υπό τον τίτλο «Διατάξεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης» (άρθρα 204-206), περιλαμβάνει ρυθμίσεις σχετικώς με την εγγραφή και φοίτηση μαθητών στην Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, τις σχολικές δραστηριότητες, την αναστολή λειτουργίας σχολικών μονάδων, την ίδρυση Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας, τη λειτουργία συστημάτων βιντεοεπιτήρησης σε χώρους των δημόσιων σχολικών μονάδων. Προσθέτως, επέρχονται τροποποιήσεις στη λειτουργία των Επιστημονικών Επιτροπών Μουσικής και Καλλιτεχνικής Παιδείας και στις διατάξεις που αφορούν τη λειτουργία των μουσικών σχολείων.

Με το Κεφάλαιο Β΄, υπό τον τίτλο «Κρατικό Πιστοποιητικό Μουσικών Γνώσεων» (άρθρα 207-211), θεσμοθετείται κρατικό πιστοποιητικό μουσικών γνώσεων, Επιπέδου 5 του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, και προβλέπονται οι όροι πιστοποίησης.

Το Κεφάλαιο Γ΄, υπό τον τίτλο «Λοιπές διατάξεις» (άρθρα 212-226), περιλαμβάνει ρυθμίσεις που αφορούν το πληροφοριακό σύστημα “myschool” του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, όπου αποτυπώνεται η καθημερινή λειτουργία των σχολικών μονάδων. Προστίθενται διατάξεις ως προς τη λειτουργία του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων (Ι.Τ.Υ.Ε.) Διόφαντος και, ειδικότερα, την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από το Ι.Τ.Υ.Ε. και τη μισθολογική κατάσταση του προσωπικού του. Προσθέτως, επέρχονται τροποποιήσεις στον Οργανισμό του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων (π.δ. 18/2018), στις διατάξεις του ν. 4057/2012 αναφορικά με πειθαρχικά ζητήματα εκπαιδευτικού και λοιπού προσωπικού, στις διατάξεις που διέπουν τη διαδικασία των εξετάσεων για την κτήση του Κρατικού Πιστοποιητικού Γλωσσομάθειας, την απόσπαση σε θέσεις συντονιστών εκπαίδευσης του εξωτερικού και τις αποδοχές των μουσουλμάνων θρησκευτικών λειτουργών. Επιπλέον, εισάγονται ρυθμίσεις σχετικά με τη δυνατότητα ανάθεσης δράσης στο Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, τη διαδικασία πιστοποίησης της παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας των ιδιωτικών εκπαιδευτικών, το πρόγραμμα του Μεταλυκειακού Έτους-Τάξης Μαθητείας, τη διεύρυνση των κατηγοριών μαθητών που εγγράφονται στα εσπερινά σχολεία και έχουν πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση μέσω ειδικών διατάξεων. Τέλος, προβλέπεται η τοποθέτηση προκατασκευασμένων σχολικών αιθουσών νηπιαγωγείου για προσωρινό διάστημα τεσσάρων ετών, με δυνατότητα παράτασης δύο επιπλέον ετών, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης σχετικά με τους ισχύοντες συντελεστές δόμησης και ποσοστού κάλυψης. Το άρθρο 226 ορίζει την έναρξη ισχύος του νόμου.

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί του Μέρους Α΄ (άρθρα 1 έως 56)

A. Ως προς το γενικό συνταγματικό πλαίσιο που διέπει την ανώτατη εκπαίδευση, γίνεται δεκτό στη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας ότι «η ανώτατη εκπαίδευση, σκοπός της οποίας είναι η προαγωγή και μετάδοση της επιστημονικής γνώσης με την έρευνα και τη διδασκαλία, παρέχεται από αυτοτελή ιδρύματα που αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, σύμφωνα αφενός με την αρχή της ακαδημαϊκής ελευθερίας και αφετέρου την

αρχή της πλήρους αυτοδιοίκησης των ιδρυμάτων αυτών. Ειδικότερα, η αρχή της ακαδημαϊκής ελευθερίας, η οποία εγγυάται την αδέσμευτη επιστημονική έρευνα και διδασκαλία, αποτελεί ατομικό δικαίωμα του πανεπιστημιακού ερευνητή ή διδασκάλου, το οποίο ασκείται ως οργανωμένη δραστηριότητα μέσα στα πλαίσια της οργάνωσης και λειτουργίας των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων. Η αρχή της πλήρους αυτοδιοίκησης των Α.Ε.Ι. έχει ως περιεχόμενο την εξουσία των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων να αποφασίζουν για τις δικές τους υποθέσεις με δικά τους όργανα, της κρατικής εποπτείας περιοριζομένης στην άσκηση ελέγχου νομιμότητας επί των πράξεων των οργάνων αυτών. Η πιο πάνω εξουσία των Α.Ε.Ι. περιορίζεται στην εφαρμογή των κανόνων δικαίου που διέπουν την οργάνωση και τη λειτουργία τους, δεν περιλαμβάνει όμως και το δικαίωμα της θέσπισης των σχετικών κανόνων ή της σύμπραξης στην παραγωγή τους και, μάλιστα, κατά τρόπο δεσμευτικό για τα όργανα που θεσπίζουν κανόνες δικαίου, πράγμα που προϋποθέτει άλλωστε δηλαδή όχι απλώς αυτοδιοίκηση αλλά αυτονομία των εν λόγω ιδρυμάτων, η οποία δεν τους έχει παραχωρηθεί από το Σύνταγμα. (...) Με το συνταγματικό αυτό πλαίσιο, η θέσπιση των κανόνων που διέπουν την οργάνωση και τη λειτουργία των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων ανήκει στην αρμοδιότητα της νομοθετικής λειτουργίας και ασκείται από τα όργανα και με τη διαδικασία που προβλέπει το Σύνταγμα. Κατά την άσκηση της αρμοδιότητάς του αυτής, ο νομοθέτης διαθέτει ευρύτατα περιθώρια εξουσίας και δεν υποχρεούται να ακολουθήσει ορισμένο οργανωτικό και λειτουργικό πρότυπο, πρέπει, όμως, να οργανώνει τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα και να ορίζει τα πρόσωπα που μετέχουν στα πανεπιστημιακά όργανα ενόψει των εκάστοτε κρατουσών επιστημονικών, οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών, διασφαλίζοντας, παράλληλα, την πλήρη αυτοδιοίκηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και την ακώλυτη άσκηση της ακαδημαϊκής ελευθερίας και επιλέγοντας ρυθμίσεις πρόσφορες για την επίτευξη των σκοπών που επιδιώκει κάθε φορά. Ενόψει αυτών και προκειμένου να συγκροτηθούν τα αρμόδια πανεπιστημιακά όργανα, επιβάλλεται πάντοτε η επιλογή των καταλληλότερων για την επιδίωξη του σκοπού τους προσώπων, ήτοι προσώπων τα οποία διαθέτουν τα απαραίτητα εφόδια ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στις αρμοδιότητες που ανατίθενται στα όργανα αυτά και, κατ' επέκταση, στην πραγματοποίηση των σκοπών τους» (ΣτΕ 1013/2013 ΟΛ).

Β. Ο νόμος 2916/2001 («Διάρθρωση της ανώτατης εκπαίδευσης και ρύθμιση θεμάτων του τεχνολογικού τομέα αυτής») όρισε ότι η ανώτατη εκπαίδευση αποτελείται από δύο παράλληλους και διακριτούς τομείς, τον πανεπιστημιακό τομέα, ο οποίος περιλαμβάνει τα Πανεπιστήμια, και τον τεχνολογικό

τομέα, ο οποίος περιλαμβάνει τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα. Σε αυτό το νέο πλαίσιο, τα τεχνολογικά εκπαιδευτικά ιδρύματα ως «σχολές ανώτερης βαθμίδας» καταργήθηκαν, ταυτόχρονα δε ιδρύθηκαν, με την ίδια ονομασία, ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Υπό την αρχική νομοθετική ρύθμιση, τα ιδρύματα των δύο τομέων της ανώτατης εκπαίδευσης προβλεπόταν να λειτουργούν συμπληρωματικώς, με διακριτές φυσιογνωμίες και ρόλους, σκοπό και αποστολή (άρθρο 1 περ. (β) ν. 2916/2001). Υπό το σημερινό καθεστώς, η αποστολή των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων ορίζεται κατά τρόπο ενιαίο, προβλέπεται όμως ο «διακριτός» ρόλος των τεχνολογικών ιδρυμάτων, τα οποία «εστιάζουν στις εφαρμογές των σύγχρονων επιστημών, της τεχνολογίας και των τεχνών συνδυάζοντας την ανάπτυξη του κατάλληλου θεωρητικού υποβάθρου σπουδών με την υψηλού επιπέδου εργαστηριακή και πρακτική άσκηση» (άρθρο 1 παρ. 2 και άρθρο 4 παρ. 2 ν. 4485/2017, αντιστοίχως).

Η, διά του νόμου 2916/2001, ένταξη των τεχνολογικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων στην ανώτατη εκπαίδευση κρίθηκε από τη νομολογία σύμφωνη με το Σύνταγμα, με το σκεπτικό ότι «σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 2916/2001 τα Τ.Ε.Ι. αποβλέπουν στην παροχή εκπαίδευσης, η οποία δεν έχει τα χαρακτηριστικά της ανώτερης επαγγελματικής εκπαίδευσης, δηλαδή απλής μετάδοσης εξειδικευμένων γνώσεων, εμπειριών και δυνατοτήτων για την άσκηση ορισμένου επαγγέλματος, και τούτο διότι δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στην θεωρητική και εφαρμοσμένη επιστημονική κατάρτιση των αποφοίτων τους και την διεξαγωγή τεχνολογικής έρευνας για την ανάπτυξη και μεταφορά σύγχρονης τεχνολογίας και τεχνογνωσίας, προβλέπεται δυνατότητα συμμετοχής ή σύμπραξης σε προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών, παραλλήλως δε, με την διάταξη του άρθρου 6 παρ. 6 εδ. α' ορίζεται μεταβατική περίοδος για την αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών όλων των Τμημάτων των Τ.Ε.Ι. Εξ άλλου, τα νέα Τ.Ε.Ι. οργανώνονται ως ν.π.δ.δ. με πλήρη αυτοδιοίκηση, κατά το άρθρο 16 παρ. 5 του Συντάγματος, με εκπαιδευτικό προσωπικό αυξημένων προσόντων που ασκεί το κύριο διδακτικό και ερευνητικό έργο και απολαμβάνει των εγγυήσεων του άρθρου 16 παρ. 6 του Συντάγματος. Για την στελέχωση των Τ.Ε.Ι. με τις απαραίτητες για την λειτουργία τους θέσεις κύριου διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού ο νομοθέτης προέβλεψε την σύσταση τακτικών θέσεων καθηγητών και την μετατροπή των κενών οργανικών θέσεων καθηγητών και επικούρων καθηγητών των προ του ν. 2916/2001 Τ.Ε.Ι. σε τακτικές θέσεις αναπληρωτών και επικούρων καθηγητών, για την ομαλή δε μετάβαση από το παλαιό στο νέο οργανωτικό καθεστώς λειτουργίας των Τ.Ε.Ι. προέβλεψε, παραλλήλως, μετα-

βατική περίοδο μέχρι 31.8.2008 για την μετατροπή σε τακτικές θέσεις των προσωποπαγών θέσεων εκπαιδευτικού προσωπικού, παρέχοντας την δυνατότητα στο προ του ν. 2916/2001 εκπαιδευτικό προσωπικό των Τ.Ε.Ι., το οποίο εντάσσεται στις θέσεις αυτές και ασκεί διδακτικό-ερευνητικό έργο, να κριθεί από εκλεκτορικά σώματα βάσει των νέων αυξημένων προσόντων για να καταλάβει τακτικές θέσεις της ίδιας ή της επόμενης βαθμίδας. Υπό τα ανωτέρω δεδομένα, με την, δυνάμει της διατάξεως του άρθρου 1 του ν. 2916/2001, μετατροπή, δηλαδή την κατάργηση ανώτερων επαγγελματικών σχολών και την ταυτόχρονη ίδρυση ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, ο νομοθέτης κινείται εντός του πλαισίου των διατάξεων του άρθρου 16 του Συντάγματος για την ανώτατη εκπαίδευση, ενώ εξ άλλου, η σχετική ρύθμιση δεν αντίκειται στην κατά το Σύνταγμα διάκριση της ανώτατης από την ανώτερη επαγγελματική εκπαίδευση» (ΣΤΕ Γ΄ 2514/2003, με μειοψ.).

Γ. Με το Μέρος Α΄ προτείνεται η κατάργηση των Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας, Τ.Ε.Ι. Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Α.Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης, Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας, Τ.Ε.Ι. Κρήτης, Τ.Ε.Ι. Δυτικής Ελλάδας και Τ.Ε.Ι. Πελοποννήσου και η ένταξή τους σε υφιστάμενα ή ιδρυόμενα Πανεπιστήμια.

Το νομοσχέδιο εκκινεί από την αντίληψη ότι η διάκριση στον χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης μεταξύ ιδρυμάτων τεχνολογικής και θεωρητικής κατεύθυνσης είναι παρωχημένη. Περαιτέρω, κατά την αιτιολογική έκθεση, «το Σύνταγμα δεν εισάγει διάκριση της ανώτατης εκπαίδευσης σε τεχνολογική και θεωρητική και ως εκ τούτου δεν επιβάλλει την ύπαρξη και παροχή διακριτής ανώτατης τεχνολογικής εκπαίδευσης και μάλιστα από διακριτά ιδρύματα» (σελ. 1). Για αυτόν τον λόγο, η προτεινόμενη μεταρρύθμιση στηρίζεται στην ένταξη των καταργούμενων Τ.Ε.Ι. σε πανεπιστημιακά ιδρύματα με σκοπό τον συνδυασμό της θεωρητικής γνώσης των Πανεπιστημίων με την τεχνολογική εμπειρία των Τ.Ε.Ι. (σελ. 3 της αιτιολογικής έκθεσης).

Εν προκειμένω - ανεξαρτήτως του εάν έχει ή όχι συνταγματική κατοχύρωση η νομοθετική διάκριση μεταξύ Πανεπιστημίων και ιδρυμάτων του τεχνολογικού τομέα, η οποία πάντως αποτυπώνεται κατά τα ανωτέρω στις ισχύουσες διατάξεις των άρθρων 1 και 4 του ν. 4485/2017 - δεν αμφισβητείται ότι το περιεχόμενο της ανώτατης εκπαίδευσης περιλαμβάνει και «τις εφαρμογές των σύγχρονων επιστημών, της τεχνολογίας και των τεχνών συνδυάζοντας την ανάπτυξη του κατάλληλου θεωρητικού υποβάθρου σπουδών με την υψηλού επιπέδου εργαστηριακή και πρακτική άσκηση» (άρθρο 4 παρ. 2 ν. 4485/2017). Επομένως, υπό οποιαδήποτε εκδοχή, η επιχειρούμενη ορ-

γανωτική ενοποίηση, και δη σε μείζονα κλίμακα, των δύο τομέων, δεν πρέπει να οδηγεί κατ' αποτέλεσμα σε ματαιώση ή υποβάθμιση της τεχνολογικής ανώτατης εκπαίδευσης, στην οποία, σημειωτέον, περιλαμβάνεται και η υψηλού επιπέδου εργαστηριακή και πρακτική άσκηση.

Περαιτέρω, συμφώνως προς το άρθρο 16 παρ. 5 εδ. (γ) του Συντάγματος, επιτρέπεται η συγχώνευση ή κατάτμηση ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Όπως έχει επισημανθεί και σε παλαιότερες εκθέσεις της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής (βλ., την έκθεση της 31.7.2018 επί του νομοσχεδίου «Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιόνιο Πανεπιστήμιο και άλλες διατάξεις» - ν. 4559/2018, και την έκθεση της 23.8.2018 επί του νομοσχεδίου «Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και άλλες διατάξεις» - ν. 4521/2018), η διάταξη αυτή ουδέν αναφέρει περί μετατροπής. Η έννοια της μετατροπής εισήχθη από τον κοινό νομοθέτη για την ένταξη ανώτερων σχολών στην κατηγορία της ανώτατης εκπαίδευσης, στο ρυθμιστικό εύρος της οποίας ο συντακτικός νομοθέτης δεν περιελάμβανε τα εν λόγω ιδρύματα. Επομένως, η έννοια της μετατροπής είχε και έχει ως περιεχόμενο την αναβάθμιση του καθεστώτος της παρεχόμενης εκπαίδευσης και όχι την αλλοίωση της συνταγματικής προστασίας του πανεπιστημιακού τομέα, τον οποίο και είχε υπόψη του ο συντακτικός νομοθέτης. Κατά τα ανωτέρω, η μετατροπή υφιστάμενου ιδρύματος του πανεπιστημιακού τομέα σε ίδρυμα του τεχνολογικού τομέα δεν είναι επιτρεπτή κατά το Σύνταγμα. Η μετατροπή υφιστάμενου ιδρύματος του τεχνολογικού τομέα σε αντίστοιχο ίδρυμα του πανεπιστημιακού τομέα αποτελεί εξαιρετική ρύθμιση, η οποία χρήζει επαρκούς τεκμηρίωσης.

Με την μετατροπή υφιστάμενου ιδρύματος σε πανεπιστημιακό εξισώνονται λειτουργικώς η κατάργηση και ένταξη Τ.Ε.Ι. σε Πανεπιστημιακό ίδρυμα. Τέτοια ένταξη ομοίως χρήζει τεκμηρίωσης και θέσπισης κανόνων, οι οποίοι περιλαμβάνουν την αξιολόγηση των υφιστάμενων δομών και του διδακτικού προσωπικού του ιδρύματος, που πρόκειται να ενταχθούν στο Πανεπιστήμιο, αλλά και τον απαιτούμενο χρόνο και τις ειδικότερες διαδικασίες μετάβασης, ώστε, αφενός, να εκπληρώνεται εν τοις πράγμασι η προβλεπόμενη πανεπιστημιακή αποστολή και, αφετέρου, να μην ματαιώνεται η τεχνολογική ανώτατη εκπαίδευση, περιλαμβανομένων των εφαρμοσμένων επιστημών.

2. Επί του άρθρου 98

Με το άρθρο 98 προτείνεται η τροποποίηση του π.δ. 38/2010 («Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων, και άλλες διατάξεις») διά της

κατάργησης ρυθμίσεων εξέτασης της επαγγελματικής ισοδυναμίας μεταξύ των γνώσεων και των προσόντων που πιστοποιούνται από τίτλους ανώτατης εκπαίδευσης άλλων Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εκείνων που πιστοποιούνται από τίτλους του ημεδαπού εκπαιδευτικού συστήματος, όταν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της εν λόγω Οδηγίας.

Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι η υποχρέωση των Κρατών Μελών, επομένως και της Ελλάδας, να αναγνωρίζουν τις επαγγελματικές ικανότητες που πιστοποιεί τίτλος σπουδών ο οποίος έχει αποκτηθεί σε άλλο Κράτος Μέλος εδράζεται ευθέως στο πρωτογενές δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, ειδικότερα, στις διατάξεις που προστατεύουν την ελευθερία κυκλοφορίας των εργαζομένων και την ελευθερία εγκατάστασης (πβλ. ΟΛΣΤΕ 2770/2011). Συνεπώς, τα Κράτη Μέλη οφείλουν να διασφαλίζουν την εκπλήρωση της εν λόγω υποχρέωσης και σε περιπτώσεις που δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της Οδηγίας (π.χ. εάν στο κράτος προέλευσης δεν ρυθμίζονται τυπικώς οι όροι πρόσβασης σε επάγγελμα). Κατά τούτο, γεννάται προβληματισμός εάν η προτεινόμενη κατάργηση διατάξεων που ρυθμίζουν την επαγγελματική ισοδυναμία γνώσεων και προσόντων που πιστοποιούνται από τίτλους ανώτατης εκπαίδευσης καθιστά μη συμβατό το εθνικό δίκαιο προς τις θεμελιώδεις ελευθερίες που κατοχυρώνονται στο πρωτογενές δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Επί του άρθρου 213

Με το άρθρο 213 παρ. 2 θεωρείται νόμιμο το μισθολογικό καθεστώς του προσωπικού του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων (Ι.Τ.Υ.Ε.) Διόφαντος και ορίζεται ότι οι καταβληθείσες αποδοχές δεν αναζητούνται.

Εν προκειμένω, επισημαίνεται η νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κατά την οποία η «νομιμοποίηση» δαπανών από το νομοθέτη είναι σύμφωνη με το Σύνταγμα μόνο εφόσον οι σχετικές διατάξεις δεν είναι τέτοιου είδους και τέτοιας έκτασης, ώστε να καταλύεται ουσιαστικώς η ως άνω ελεγκτική αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Κατά το Δικαστήριο, ο έλεγχος της συμβατότητας τυχόν «νομιμοποιητικής» δαπανών διάταξης στο Σύνταγμα (άρθρο 98 παρ. 1γ) δεν είναι γενικός και αφηρημένος, αλλά συνέχεται με το είδος και το ύψος των συγκεκριμένων δαπανών που επιδιώκεται να «νομιμοποιηθούν», τη σχέση (αναλογία) των δαπανών αυτών με το σύνολο της οικείας διαχείρισης (εύρος δημοσιολογιστικής απόκλισης) και με τη βαρύτητα της πλημμέλειας (ΟΛΕΛΣυν 981/2016).

Κατά συνέπεια, η συμβατότητα της διάταξης με το Σύνταγμα συναρτάται με το είδος και ύψος των καταλαμβανόμενων δαπανών και τη βαρύτητα της πλημμέλειας. Κρίσιμοι προς τούτο παράγοντες μπορεί να θεωρηθούν το ουσιώδες ή μη της πλημμέλειας και η συνάφεια των δαπανών προς τις λειτουργικές ανάγκες της υπηρεσίας (πβλ., ενδεικτικώς, ΟΛΕΛΣυν 3406/2014).

Αθήνα, 19 Απριλίου 2019

Οι εισηγητές
Νικόλαος Παπασπύρου
Επίκουρος Καθηγητής της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Αθηνών
Αλέξανδρος Κεσσόπουλος
Επίκουρος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Κρήτης
Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρηγόπουλος
Αναπληρωτής Καθηγητής του Πανεπιστημίου
Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Α΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αντώνης Παντελής
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών